

Ομάδες εργασίας για τον Κύκλο Βιώσιμη Ανάπτυξη και Περιβάλλον

18.2.2005

Εθνική Στρατηγική για τις Κλιματικές Αλλαγές

Το πρόβλημα των κλιματικών αλλαγών είναι το σημαντικότερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει η ανθρωπότητα. Το μέγεθος του προβλήματος είναι σαφώς τεκμηριωμένο και έχει πάρει πλέον την σωστή του θέση ως προτεραιότητα στην διεθνή επιστημονική και πολιτική ατζέντα. Διατρέχει τόσο την εθνική όσο και την διεθνή πολιτική της χώρας. Σε εθνικό επίπεδο η επίλυσή του θα έχει επιπτώσεις στις επιχειρήσεις αλλά και την συμπεριφορά των πολιτών. Η εξέταση των διαφόρων επιλογών αντιμετώπισης του προβλήματος τόσο από επιστημονική όσο και από πολιτική σκοπιά αποτελεί σημαντική προτεραιότητα. Η ομάδα θα καταθέσει πρόταση για τη διαμόρφωση μιας Εθνικής Στρατηγικής για τις Κλιματικές Αλλαγές. Η πρόταση θα περιλαμβάνει διερεύνηση σε παγκόσμιο επίπεδο αντίστοιχων στρατηγικών και μεταφορά τους στην ελληνική πραγματικότητα. Θα περιγραφούν όλα τα πεδία που πρέπει να περιλαμβάνει η Εθνική Στρατηγική ενώ θα προταθούν και άξονες για την εφαρμογή της Στρατηγικής αυτής. Κύριο βάρος θα δοθεί και στην εξέταση μιας γενικότερης αναμόρφωσης – «πρασινίσματος» του φορολογικού πλαισίου με στόχο να μεταφερθούν τα φορολογικά βάρη από φιλικά προς το περιβάλλον αγαθά, υπηρεσίες και δραστηριότητες σε επιβλαβή.

Δημήτρης Λάλας
Ευτύχης Σαρτζετάκης
Χρήστος Κωνσταντάτος, Αναπλ. Καθηγητής, Παν. Μακεδονίας
Γιώργος Παπακωνσταντίνου

...

Ενδυνάμωση του ρόλου των τοπικών κοινωνιών στη λήψη αποφάσεων σε θέματα τοπικών περιβαλλοντικών προβλημάτων

Σε πολλές περιπτώσεις περιβαλλοντικών προβλημάτων τα οποία αφορούν τόσο θέματα ρύπανσης όσο και διαχείρισης φυσικών πόρων, ο κύριος όγκος των επιπτώσεων αφορά συγκεκριμένες τοπικές κοινωνίες. Στις περισσότερες των περιπτώσεων τα μέλη των κοινωνιών αυτών δεν έχουν κανένα (ή πολύ περιορισμένο) λόγο στην λήψη των αποφάσεων. Κατ' αυτό τον τρόπο τα άτομα αποστασιοποιούνται από την συζήτηση των θεμάτων αυτών και δεν συμμετέχουν ενεργά στην δημόσια συζήτηση (εάν αυτή υπάρξει κυρίως στην περίπτωση που εκδηλώνονται κρίσεις). Εάν οι πολίτες δεν έχουν την αίσθηση της συμμετοχής και δεν μπορούν να δουν το αποτέλεσμα της συμμετοχής τους, εξασθενεί η περιβαλλοντικά φιλική συμπεριφορά τους σε όλα τα θέματα τοπικά και μη. Για τους λόγους αυτούς θα πρέπει να ερευνηθούν συγκεκριμένοι τρόποι με τους οποίους θα ενδυναμωθεί και θα θεσμοθετηθεί η συμμετοχή των πολιτών στη λήψη αποφάσεων. Προς την κατεύθυνση αυτή απαραίτητη είναι η ουσιαστική και αποτελεσματική περιβαλλοντική επιμόρφωση και ενημέρωση των πολιτών. Επίσης πολύ σημαντική είναι και η εμπλοκή της τοπικής αυτοδιοίκησης και ως εκ τούτου θα πρέπει να επανεξετασθεί ο ρόλος της και να προταθούν τρόποι ενίσχυσής του.

Περιβάλλον και Απασχόληση

Το θέμα αυτό ανταποκρίνεται στις ανάγκες των καιρών καθώς η ανεργία είναι βασικό κοινωνικό πρόβλημα, ενώ η προστασία του περιβάλλοντος επιτακτική

ανάγκη. Η ομάδα εργασίας θα μπορούσε να εντοπίσει περιβαλλοντικούς τομείς εντάσεως εργασίας στην Ελλάδα και ακολούθως να προτείνει πολιτικές για την τόνωσή τους ή για την άρση τυχόν εμποδίων που δεν τους επιτρέπουν ν' αναπτυχθούν.

Χριστίνα Θεοχάρη
Αντιγόνη Λυμπεράκη
Ευτύχης Σαρτζετάκης

Διεθνείς σχέσεις, διεθνής συνεργασία και περιβάλλον. «Πράσινη» διπλωματία

Το περιβάλλον, από επιπρόσθετο στοιχείο στις οικονομικές επιλογές, αποτελεί ένα πολιτικό ζήτημα που συνδέεται με την ασφάλεια και τη σταθερότητα τόσο σε επίπεδο περιφερειακό όσο και σε παγκόσμιο. Η ομάδα θα μπορούσε να διερευνήσει τα μέσα εκείνα με τα οποία το περιβάλλον μπορεί να ενσωματωθεί στην εξωτερική πολιτική με έμφαση (α) την επίλυση των συγκρούσεων και των αντιθέσεων ιδιαίτερα σε σχέση με τη διαχείριση διασυνοριακών πόρων και (β) την προώθηση της διεθνούς συνεργασίας.

Ολοκληρωμένη διαχείριση υδατικών πόρων και βιώσιμη ανάπτυξη

Το ζήτημα των νερών έχει μεγάλη περιβαλλοντική, (υγρότοποι, υποβαθμισμένα υδατικά συστήματα), αλλά και αναπτυξιακή σημασία (αγροτική ανάπτυξη, τουρισμός, βιομηχανία κλπ). Είναι ένα θέμα που ενώ υπάρχουν Ευρωπαϊκές οδηγίες και πολιτικές, εντούτοις πολιτικά το έχουμε αφήσει πολύ πίσω. Ζητήματα όπως της αντιμετώπισης της λειψυδρίας, της αγροτικής ανάπτυξης, (βαμβάκι κλπ), της εξοικονόμησης και τιμολόγησης του νερού, της αναβάθμισης της ελληνικής φύσης, (ποτάμια, λίμνες κλπ), όπως και μεγάλων έργων που καθυστερούν, (Αχελώος), συνδέονται άμεσα.

Γιάννης Μυλόπουλος
Κίμων Χατζημίρος

Χωροθετήσεις παραγωγικών δραστηριοτήτων και χωροταξικός σχεδιασμός στην Ελλάδα

Η ομάδα εργασίας θα μελετήσει τις χωροθετήσεις διαφόρων παραγωγικών δραστηριοτήτων (πχ. βιομηχανία, τουριστικές επενδύσεις, μεταλλεία, ΑΠΕ, υδατοκαλλιέργειες...) που προσκρούουν όλο και περισσότερο στην έλλειψη χωροταξικού σχεδιασμού (ΣΤΕ, Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων). Αυτό αποτελεί αυξανόμενης σημασίας πρόβλημα σε μια περίοδο ανεπαρκών ιδιωτικών επενδύσεων (ελληνικών και διεθνών).

Λουδοβίκος Βασενχόβεν (Καθηγητής ΕΜΠ)
Γ. Γιαννακούρου (Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη για θέματα Περιβάλλοντος, Αν. Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Θεσσαλίας)
Δημήτρης Οικονόμου (Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας)

Η πολιτική για την Αθήνα στη μεταολυμπιακή περίοδο

Η Αθήνα βρίσκεται σε κρίσιμο σταυροδρόμι της εξέλιξής της με συσσωρευμένα προβλήματα. Πολεοδομικά, περιβαλλοντικά, κυκλοφοριακά, προβλήματα διοικητικού κατακερματισμού του μητροπολιτικού χώρου. Η πόλη είναι σε αποδυναμωμένη θέση για να παίξει τον αναγκαίο για τη χώρα διεθνή μητροπολιτικό ρόλο της ενώ παράλληλα λειτουργεί αρνητικά για μεγάλο μέρος του ελληνικού χώρου. Η ομάδα εργασίας θα διατυπώσει προτάσεις για το αναπτυξιακό πρότυπο της Αθήνας ιδιαίτερα μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες και τις επενδύσεις που έγιναν την τελευταία οκταετία με στόχο να μην ακυρωθεί η προσπάθεια και επιστρέψει η πόλη στην προγενέστερη κατάσταση (όπως δείχνει το παράδειγμα της αέριας ρύπανσης).

Λουδοβίκος Βασενχόβεν (Καθηγητής ΕΜΠ)
Γρ. Καυκαλάς (Καθηγητής ΑΠΘ)
Κώστας Καρτάλης
Δημήτρης Οικονόμου
Γιάννης Πυργιώτης (Εντεταλμένος Σύμβουλος «Αθήνα 2004»)